

P6_TA(2008)0261

Maloprodajne finančne storitve na enotnem trgu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. junija 2008 o zeleni knjigi o maloprodajnih finančnih storitvah na enotnem trgu (2007/2287(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju zelene knjige Komisije o maloprodajnih finančnih storitvah na enotnem trgu (KOM(2007)0226),
- ob upoštevanju sporočila Komisije o preiskavi sektorja v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 1/2003 v zvezi z bančnim poslovanjem s prebivalstvom (končno poročilo) (KOM(2007)0033),
- ob upoštevanju sporočila Komisije o preiskavi sektorja v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 1/2003 v zvezi s poslovnimi zavarovanji (končno poročilo) (KOM(2007)0556),
- ob upoštevanju sporočila Komisije "Enotni trg za Evropo 21. stoletja" (KOM(2007)0724) in zlasti spremljajočega delovnega dokumenta služb Komisije o pobudah na področju maloprodajnih finančnih storitev (SEK(2007)1520),
- ob upoštevanju Uredbe Komisije (ES) št. 358/2003 z dne 27. februarja 2003 o uporabi člena 81(3) Pogodbe ES za določene skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj na področju zavarovalništva¹,
- ob upoštevanju njegovega stališča, izraženega na drugi obravnavi z dne 16. januarja 2008, v zvezi s sprejetjem direktive Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti in o razveljavitvi Direktive Sveta št. 87/102/EGS²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2007 o evropskem pogodbenem pravu³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. julija 2007 o politiki finančnih storitev (2005–2010) – Bela knjiga⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. julija 2006 o nadaljnji konsolidaciji na področju industrije finančnih storitev⁵,
- ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A6-0187/2008),

¹ UL L 53, 28.2.2003, str. 8.

² Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0011.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0615.

⁴ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0338.

⁵ UL C 303 E, 13.12.2006, str. 110.

- A. ker privolitev državljanov v evropsko povezovanje temelji na konkretnih koristih, ki jih prinaša; ker morajo pri tem vsi državljani dobiti pravičen delež koristi notranjega trga,
- B. ker ima bančno poslovanje s prebivalstvom odločilno vlogo pri ustreznem prenosu pogojev denarne politike na trg, zlasti za potrošnike ter mala in srednje velika podjetja (MSP),
- C. ker je evropski model ureditve v skladu z Lizbonsko pogodbo trajnostno socialno tržno gospodarstvo,
- D. ker se je integracija notranjega trga za finančne storitve za večja podjetja v zadnjih letih razveseljivo hitro razvijala, medtem ko ima notranji trg za maloprodajne storitve ter za potrošnike in MSP še vedno možnost za razvoj,

Splošne ugotovitve

- 1. pozdravlja navedeno zeleno knjigo, ki pokriva bančne, zavarovalniške in pokojninske produkte, ter njene cilje, in sicer zagotovitev konkretnih koristi za potrošnike z večjo izbiro in nižjimi cenami, povečanje zaupanja potrošnikov in krepitev možnosti potrošnikov;
- 2. ugotavlja, da ne le potrošniki, temveč tudi MSP manj povprašujejo po čezmejnih finančnih storitvah; poudarja, da je treba zagotoviti, da koristi notranjega trga za finančne storitve izkoristijo tudi mala podjetja; vendar poudarja, da to ne pomeni širitve zakonodaje o varstvu potrošnikov na MSP; poleg tega poudarja, da obsežna maloprodajna strategija vključuje veliko število ukrepov, eden katerih je zakonodaja o varstvu potrošnikov;
- 3. ocenjuje, da bodo predvsem na strani povpraševanja finančne storitve za potrošnike in MSP zaradi jezikovnih in kulturnih dejavnikov ter potrebe po osebem stiku večinoma potekale na lokalni ravni; hkrati se zaveda priložnosti, ki jih predstavlja enostavnejši dostop do maloprodajnih trgov na strani ponudbe; zato spodbuja potrošnike in MSP, da izkoristijo prednosti konkurence in ponudbe, ki jih omogočajo čezmejne finančne storitve;
- 4. poudarja, da je mogoče notranji trg za finančne storitve ustvariti le z ukrepi, ki na uravnotežen način tako na strani povpraševanja kot ponudbe zagotavljajo varno okolje, vključno v zvezi s pogoji za odškodnino; meni, da je bistveno, da takšni ukrepi odpirajo pot novim produktom, storitvam in tržnim udeležencem;
- 5. poudarja, da je treba preučiti in opredeliti okvir in nacionalne pristojnosti za sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi, da se zagotovijo praktične rešitve za nadzor čezmejnih maloprodajnih finančnih skupin v kratkem času; ima pozitivno mnenje o kolegiju nadzornih organov, ki obravnava finančne konglomerate z več pristojnostmi;

Boljša pravna ureditev

- 6. podpira Komisijo pri njenem prizadevanju, da bo podpirala le tiste pobude, ki dokazano prinašajo konkretne koristi za državljane, so dovolj upravičene z analizami stroškov in koristi ter vključujejo izvajanje zanesljivih študij učinka; se strinja, da so čezmejne dejavnosti bistvenega pomena za povečanje konkurenčnosti, ki ponavadi omogoči večjo izbiro, nižje stroške in bolj dinamičen razvoj;
- 7. opozarja, da je treba za zanesljivo študijo učinka vedno ustrezno upoštevati prvotne tržne pogoje; poudarja, da se ocene integracije in konkurence na trgu ter učinkov pobude ne sme

izvesti le na podlagi enega kazalnika, ampak na podlagi čim več izmerjenih vrednosti; poziva Komisijo, da poleg cene in obsega ponudbe na trgu upošteva tudi kakovost storitev ter socialni in kulturni okvir;

8. ugotavlja, da je pri razpoložljivih zakonodajnih ureditvah ciljna popolna uskladitev, ki pomeni popolno uskladitev bistvenih elementov, ki so nujni, ustrezen pristop za razvoj čezmejnega poslovanja in varstva potrošnikov ter s tem povezovanje maloprodajnega trga; meni, da je treba za tiste elemente, pri katerih uskladitev ni izvedljiva, uveljaviti medsebojno priznavanje različnih nacionalnih pravil;
9. se zaveda, da je bil pojem 28. režim, kot je skupni referenčni okvir, vzpostavljen kot morebitni novi pristop evropske ureditve, da bi omogočil čezmejnem uporabnikom dostop do vseevropskih finančnih produktov z enotno visokim standardom varstva potrošnikov; poziva Komisijo, naj predloži časovni okvir za podrobno raziskavo ali bo 28. režim izvedljiv, ali zanj obstaja povpraševanje s strani sektorja finančnih storitev in potrošnikov ter ali bi lahko ustvarjal pozitivne rezultate; poudarja, da 28. režim nikakor ne sme biti ovira za nove storitve in produkte;
10. je kritičen glede zamisli o standardizaciji produktov z zakonodajo, če to ovira doseganje cilja večje raznolikosti produktov; meni, da je za izboljšanje primerljivosti konkurenčnih finančnih produktov primeren način pravna uskladitev, na primer informacij ali bonitetnih zahtev;
11. meni, da je samourejanje finančnih storitev v nekaterih primerih lahko učinkovito; poudarja, da je treba samourejanje zlasti v teh določenih primerih spodbujati in pozorno spremljati njegovo izvajanje; spodbuja, da se pri poslovanju s finančnimi storitvami namensko izpolnjujejo cilji zelene knjige s samourejanjem, da se tako zmanjša potreba po zakonodajnih aktih;
12. poudarja, da je treba pri trženju produktov varčevanja in starostnih pokojnin uporabljati posebno dolžnost skrbnega ravnanja, saj so odločitve, ki jih potrošniki sprejmejo na tem področju, ponavadi zanje zelo pomembne;

Večja ponudba in nižje cene za potrošnike in MSP

13. poudarja, da sta vzpostavitev vseevropske konkurence in čezmejne ponudbe finančnih storitev osnovna pogoja notranjega trga za finančne storitve za potrošnike in MSP; opozarja, da zdrava konkurenca med ponudniki finančnih storitev običajno sproži nižje cene, večjo izbiro in boljšo kakovost; poudarja, da so direktive o finančnih storitvah, ki dajejo prednost MSP, koristne le, če obstaja učinkovita konkurenca med maloprodajnimi ponudniki finančnih storitev;
14. pozdravlja pobudo plačilne industrije o ustanovitvi enotnega evro plačilnega prostora, vendar poudarja, da mora tak sistem povzročiti večjo preglednost, zlasti v zvezi z medbančnimi provizijami;
15. opozarja Komisijo, da učinkovita konkurenca med ponudniki finančnih storitev nastane zaradi velikega števila udeležencev na trgu, ki si konkurirajo pod enakimi pogoji, in zaradi nenehnega pretoka informacij, primernih za potrošnika; opozarja na svojo resolucijo o konsolidaciji na področju sektorja finančnih storitev, v kateri navaja, da pluralistična struktura bančnega trga EU, na katerem lahko finančne ustanove glede na svoje različne

poslovne cilje prevzamejo različne pravne oblike, zelo koristi evropskemu socialnemu tržnemu gospodarstvu, potrošnikom in stabilnosti finančnih trgov;

16. ugotavlja pomembno vlogo, ki jo imajo vzajemne zavarovalnice na EU zavarovalniškem trgu z 68 % zavarovalnic in 25-odstotnim tržnim deležem ter katerih storitve uporablja več kot 230 milijonov evropskih državljanov; poudarja, da sedanja orodja za razvoj poslovanja na notranjem trgu niso združljiva s korporacijsko strukturo vzajemnih zavarovalnic;
17. poudarja, da bi statut evropske vzajemne družbe omogočil vzajemnim zavarovalnicam, da delujejo pod enakimi konkurenčnimi pogoji kot druga zavarovalniška podjetja, zlasti v čezmejnem položaju, s čimer bi se povečala ponudba zavarovalniških produktov; poudarja, da vzajemne organizacije z upravljanjem, ki neposredno vključuje njihove stranke, prispevajo k večjemu splošnem zaupanju potrošnikov v finančne trge EU; je zelo prepričan, da demokratična oblika upravljanja vzajemnih organizacij lahko poveča osveščenost potrošnikov o finančnih trgih in njihovo udeležbo na teh trgih;
18. ugotavlja, da lahko prava in pravična konkurenca nastane le pod enakimi konkurenčnimi pogoji; iz tega sklepa, da mora vsak ukrep upoštevati načelo "enak posel, enako tveganje, enaka pravila"; vendar opozarja, da v sektorju finančnih storitev na oblikovanje produktov vpliva predvsem regulativno okolje in da se za raznolikost produktov uporabi nediferencirani pristop "eno merilo za vse"; zato poudarja pomembnost razlikovanja glede na vrsto produkta; vendar je prepričan, da sta primerljiva preglednosti in razkritje zahtev za konkurenčne investicijske produkte, zlasti pri prodaji, nujna; obžaluje, da vprašanje zapletenih finančnih produktov do zdaj ni bilo ustrezno obravnavano; zato poziva Komisijo, naj obravnava neupravičena neskladja in druge pomanjkljivosti zadevnega zakonodajnega okvira;
19. poziva Komisijo, naj predloži predloge za racionalizacijo pravil ob upoštevanju dobave in organizacije primerljivih maloprodajnih proizvodov in informacij o njih; nadalje meni, da bi morali takšni predlogi temeljiti na načelih, določenih v Direktivi 2004/39/ES¹ Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov, kot sta načeli "najboljšega nasveta" in "dobrega poznavanja svojih strank";
20. obžaluje, da imajo čezmejni ponudniki finančnih storitev zaradi različnih predpisov in prakse nacionalnih nadzornih organov visoke stroške, zanje pa velja pravna negotovost; poziva Lamfalussyjeve odbore, da pri svojem delu okrepijo upoštevanje enotnih EU standardov; zlasti spodbuja dogovor o enostavnih in praktičnih enotnih obrazcih za postopek prijave in pridobivanja dovoljenj;
21. meni, da razvoj internetnih storitev spreminja pričakovanje finančnih trgov EU in pomeni priložnost za vodilno vlogo pri razvoju storitev za potrošnike; poziva Komisijo in države članice, da še naprej spodbujajo e-poslovanje in elektronske podpise; poziva jih tudi, da pregledajo direktivo o pranju denarja² v zvezi s tem, ali ovira čezmejne storitve in kako je mogoče to rešiti;
22. priznava velik pomen posrednikov finančnih storitev (agentov in borznih posrednikov), ki

¹ UL L 145, 30.4.2004, str. 1.

² Direktiva 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L 309, 25.11.2005, str. 15).

opravljajo finančne storitve iz drugih držav članic potrošnikom in MSP; poziva Komisijo, naj zagotovi okvir, ki krepí to vejo gospodarstva; ponovno opozarja, da mora vsak okvir za sektor finančnih storitev upoštevati načelo "enak posel, enako tveganje, enaka pravila", ob tem pa se mora izogibati nenatančnemu pristopu "enakega pravilo za vse"; poudarja, da morajo vse določbe za posrednike zagotavljati pravno varnost za agente in borzne posrednike, pa tudi varstvo potrošnikov, na primer pred dvomljivimi prodajnimi praksami; poleg tega poudarja, da je treba določiti tudi pravila o usposabljanju posrednikov finančnih storitev, oglaševanju in svetovanju glede prodaje;

23. opozarja na pomembnost razvoja finančnega izobraževanja, ki bi dopolnilo ustrezno varovanje potrošnikov; poziva države članice in vse zainteresirane strani, da sprejmejo in uskladijo ukrepe za povečanje finančne pismenosti državljanov, vključno z otroci, mladimi, zaposlenimi in upokojenci, zato da se bodo potrošniki usposobili in izobraževali za izbiranje boljših, cenejših in ustrežnejših produktov in storitev, za spodbujanje konkurence, kakovosti in inovacij v industriji, za ustanovitev organizacij finančno pismenih potrošnikov, ki bodo lahko delovale kot protiutež podjetjem v postopku priprave zakonodaje; opozarja, da državljaní, ki imajo izkušnje z vlaganjem, lahko zagotovijo dodatno likvidnost kapitalskih trgov;
24. opozarja, da razlike v davčni zakonodaji močno ovirajo notranji trg finančnih storitev; opozarja države članice, da imajo na tem področju posebno veliko odgovornost;
25. na podlagi izkušenj, pridobljenih zaradi nekaterih nedavnih motenj pri bančnem poslovanju s prebivalstvom (Northern Rock, IKB, Sachsen LB in Société Générale), priznava, da je treba sisteme nadomestil v bankah preoblikovati na podlagi dolgoročnih ciljev in smernic nadzornih organov, da se učinkoviteje preprečuje pojav moralnega tveganja in okrepi vloga sistemov preudarnega upravljanja tveganja;

Banke

26. posebno poudarja, da je treba kreditnim ustanovam in posrednikom podatkov o kreditih omogočiti nerazlikovalni čezmejni dostop do registra podatkov o kreditih in podatkov o goljufijah; spodbuja banke, naj uporabljajo razpoložljive informacije o kreditih, zlasti za spodbujanje mobilnosti strank, kar bo po drugi strani povečali zdravo konkurenco; vendar poudarja, da je istočasno treba zagotoviti optimalno varstvo podatkov potrošnikov in pravice potrošnikov, da lahko pregledajo in po potrebi popravijo svoje osebne podatke;
27. poziva Komisijo, da pojasni pravni status in nadzorni okvir nebančnih ponudnikov potrošniških kreditov, kot so takšni, ki obstajajo le na spletu in/ali prek sporočil SMS;
28. poudarja pomembnost zanesljivih podatkov za odobritev bančnih posojil, ki morajo biti na voljo na podlagi poštenih in preglednih meril;

Zavarovanje

29. poziva Komisijo, naj podpre sodelovanje zavarovalništva pri spodbujanju vstopa na trg; poziva Komisijo, naj podaljša obdobje veljavnosti Uredbe (ES) št. 358/2003 do leta 2010;
30. meni, da je odprava zahteve za imenovanje davčnega zastopnika pri opravljanju dejavnosti v drugi dr  zavi članici mogoča le,   e je na voljo pravni okvir, ki določa nadzorne pristojnosti in odgovornosti čezmejnega delovanja;

31. podpira Komisijo pri njenem prizadevanju za ugotavljanje skladnosti vseh zavezujočih nacionalnih zavezujočih predpisov splošnega interesa z zakonodajo Skupnosti;
32. poziva Komisijo, naj ponovno začne z delom v zvezi z evropsko vzajemno družbo, tako da pripravi študijo izvedljivosti za ta zakonodajni projekt;

Povečanje zaupanja potrošnikov in krepitev možnosti potrošnikov

33. medtem, ko poziva, da mora pravo Skupnosti o maloprodajnih finančnih storitvah vedno stremeti k zelo visokim standardom za varstvo potrošnikov, poudarja, da se morajo vsi tržni subjekti, vključno s potrošniki in investitorji, v celoti zavedati osnovnega načela finančnih trgov, da se vsaka možnost za doseganje višjega donosa odraža v višjem tveganju, in da je tveganje nepogrešljiv element vsakega delujočega finančnega trga; nadalje poudarja, da je treba najti dober kompromis med visoko stopnjo varstva potrošnikov in brezhibnim delovanjem mehanizmov notranjega trga; meni, da bi morala Komisija spodbujati nacionalne pobude, ki nudijo razumevanje financ, da se tako zagotovi natančno razumevanje načela 'tveganja in donosa' in specifične lastnosti finančnih instrumentov;
34. priznava, da kljub dejstvu, da je maloprodajno finančno povpraševanje predvsem domače, pa sta postala internet in e-bančništvo ključna instrumenta za potrošnike, ki želijo opravljati čezmejne maloprodajne finančne dejavnosti; zato poziva vse zainteresirane strani, da spodbudijo razvoj takšnih storitev ter pri tem istočasno zagotovijo varnost elektronske korespondence, zlasti v odnosu do potrošnikov;
35. vendar poudarja, da se ne sme pozabiti na potrošniki, ki nimajo dostopa do teh tehnologij ali imajo težave pri njihovi uporabi, na primer zaradi starosti;
36. meni, da poenostavitev predpisov o finančnih storitvah in odprava ovir za mobilnost strank ne smeta voditi k nižjim standardom varstva potrošnikov v državah članicah;
37. ponovno opozarja na svojo resolucijo z dne 11. julija 2007, zlasti na priporočilo za oblikovanje evropske proračunske vrstice za financiranje strokovnega znanja in izkušenj o finančnih trgih v potrošniških organizacijah in MSP;
38. se strinja, da morajo imeti potrošniki, ki želijo zamenjati ponudnika finančnih storitev, možnost to narediti kadar koli, z najnižjimi pravnimi ovirami in stroški, ter da morajo biti pogodbene klavzule, ki urejajo tako zamenjavo ponudnika, oblikovane v preglednem in lahko razumljivem jeziku, potrošnika pa je treba nanje izrecno opozoriti;
39. podpira pobudo Komisije za dvigovanje stopnje finančne pismenosti in ugotavlja potrebo po informacijah glede tega, vendar istočasno priznava težko ravnovesje med preobilico informacij in zagotavljanjem zadostnih informacij potrošnikom; daje prednost kakovosti pred količino; zato poziva Komisijo, naj potrošniške organizacije povabi k opredelitvi informacij, za katere menijo, da so bistvene za potrošnike, kadar se odločajo za pravo izbiro; poudarja, da je treba vzpostaviti jasno razlikovanje med informacijami in nasvetom;
40. poudarja, da potrebujejo potrošniki zaupanje in primerno znanje, da se lahko glede finančnih proizvodov pravilno odločijo; nadalje poudarja, da so za izboljšanje stopnje finančne pismenosti v vseh državah članicah potrebna usklajena prizadevanja na nacionalni in evropski ravni;

41. zahteva, da bi morali imeti potrošniki dostop do izvensodnih mehanizmov alternativnega reševanja sporov za reševanje sporov o vprašanih maloprodajnih finančnih storitev tako na nacionalni kot čezmejni ravni; poziva Komisijo, naj podpira najboljše prakse pri alternativnem reševanju sporov;
42. poziva države članice, naj spodbujajo osveščenost in znanje potrošnikov o omrežju nacionalnih izvensodnih pritožbenih shem za reševanje sporov v državah Evropskega gospodarskega prostora (FIN-NET); poudarja, da bi moral FIN-NET igrati ključno vlogo pri usklajevanju javnega obveščanja v vseh državah članicah o dostopu do izvensodnega reševanja sporov in mehanizmov alternativnega reševanja sporov, zlasti glede čezmejnih finančnih storitev;
43. opozarja na dejstvo, da bodo običajni sodni postopki še vedno pomemben mehanizem za reševanje sporov; zato poziva Komisijo, da preuči učinke Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah¹ na čezmejne maloprodajne finančne storitve;
44. spodbuja ugotovitve skladne rešitve na evropski ravni, ki potrošnikom zagotavlja dostop do uravnoteženih novih oblik izvensodnega reševanja sporov za reševanje čezmejnih pritožb, povezanih z maloprodajnimi finančnimi proizvodi; predlaga presojo vpliva sistemov, ki so bili pred kratkim uvedeni na nacionalni ravni;
45. poudarja potrebo po zagotavljanju dostopa do finančnih storitev za vse zadevne skupine; zato poziva ponudnike finančnih storitev, da tistim potrošnikom, ki si to želijo, ponudijo vsaj kreditni žiro račun;

o

o o

46. naroči predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski centralni banki, Odboru evropskih bančnih nadzornikov, Odboru evropskih zavarovalnih in pokojninskih nadzornikov ter Odboru evropskih regulativnih organov.

¹ UL L 12, 16.1.2001, str.1.